א) [לעיל סו:], ב) [שבת כו.

שבועות כו. בכורות נד:], ב) ויבמות כל: וש"נו.

ד) וע' מומ' בכורות נד:

ד"ה חדאו. כ) עייו בת"ח.

הגהות הב"ח

(א) גמ' רב פפא אמרה.

נ"ב משום דמלד בתר אביי

ל כ משוט למנק כמג מכיי ורבא כ"כ מוס' בשבועות דף כו ע"א וכה"ג כמבו

מוס' בפ' במה מדליקין ד'

גליון הש"ם

תום' ד"ה שור כו' וי"ל

ראי לא כתיב. עיין תשונת

מהר"י אדריבי סי' שלה:

ו. כִּי יִגְנֹב אִישׁ שׁוֹר אוֹ ייים או מְכְרוֹ שָׁה וּשְׁבָּחוֹ אוֹ מְכְרוֹ חֲמָשָׁה בָּקְר יְשַׁלֵם תַּחַת הַשׁוֹר וְאַרְבַּע צֹאן תַּחַת הַשׁוֹר וְאַרְבַּע צֹאן שמות כא לז

מוסף רש"י

אף גדול. ילפינן מינה דאין לו תקנה לאחר זמן לחן לי מקנה לאחר זמן ואפיר נאחר זמן והילוב, דשמעין והי ליה לומריה דמייאש ואמר ליה לומריה במייאש ואמר ליה להמרון בים להבור. אם והגדול להו לכלון אתי מולה לבלו להלן אתי קרבו הדול כמו למייל (עוד סו), דגדל קרבו דרבריה. באול בסת חולין קרבו דרבריה. באול בסתי ואמילה של הלילוריה לאחרים לאח ואנטריך לאשמעינן דאינו עולה לרצון כלל ואפילו לבעלים הראשונים ואע"ג דלא הוה יאוש, ל"א דגול קרבן דחבריה הלכך אפילו לאחר יאוש לא רייי לאחר יאוש לא קנייה, דקרבן אינו נגזל, דכל היכא דאימיה בי גזא דרחמנא אימיה (mm).

התם אעולא וסבר דיאוש כדי הוי יאוש וליכא לשנויי כדמשני לקמן ה"ג וכ"ס הא כסיב סחסיו מחסיו חד סחסיו מייסר כו'. וכ"ת לריש לקיש כגון שהקדישו בעלים ביד גנב דאם כן מאי פריך התם הא כתיב תרי זימני תחתיו דמישתמעי חד אשור וחד אשה דאי לעולא כרת מאי עבידתיה הא מתחייב כרת שפיר דראוי לפתח מרוייהו אחד קיימי הכי איבעי ליה למיכתב ה' בקר וד' לאן אהל מועד כיון שהקדישו בעלים וי"ל דהמ"ל ולטעמיך אי נמי דרב ישלם חחתיו לאו מילחא היא דאיכא למימר חד תחתיו אייתר

יהודה נמי אית ליה דיאוש לא קני וטעמא דרב יהודה דאמר בין נודעה בין לא נודעה מכפרת משום דלא חיים לטעמא דמלוה הבאה בעבירה ולא גרסינן התם מאי טעמא קסבר קני ובסוכה (ד׳ ל. ושם) יאוש כדי דקאמר אלא לאחר יאוש הא קנייה ביאוש ה"פ הא קנייה ביאוש ושינוי השם ומה שאין מוכיר אלא יאוש משום דע"י יחוש שקודם לכן קנחה בשינוי השם ואית ספרים דלא גרסי ביאוש אלא הא קנייה ותדע דהא התם ר' יוחנן קאמר ליה ור' יוחנן אית ליה דיאוש לא קני דאמר לקמן חיוביה בין לפני יאוש בין לאחר יאוש ואי סבר דיאוש קני אמאי חייב לאחר יאוש שלו הוא טובח ושלו הוא מוכר ובהגחל בתרא קאמר רבי יוחנן משמיה דרבי ינאי דשינוי רשות ואחר כך יאוש לא קני ור״ת הקשה דבהגחל בתרא (לקמן ד' קיד.) משמע דלעולא יאוש כדי קני דפריך ממתניתין דנטלו מוכסים חמורו ונתנו לו חמור אחר הרי זה שלו וקאמר בשלמא לעולא בידוע ודברי הכל ונתנו לו חמור אחר חשיב ליה התם יאוש כדי דקאמר התם תנא ואם נטל מחזיר לבעלים הראשונים ומפרש דקסבר יאוש כדי לא קני וטעמא נראה דלה חשיב ליה שינוי רשות משום דע"כ נותנים לו ותירץ ר"י דברייתא ע"כ לא איירי כמתני׳ דהא במתניתין קתני הרי הוא שלו וברייתא קתני מחזיר לבעלים הראשונים ועוד דא"כ דאמתניתין קיימא תקשי מברייתא לרבה דאמר יאוש כדי קני אלא ברייתא איירי שהבעלים עומדים ולא נתייאשו עדיין כשנתנו לוה אע"ג דלסוף אחר דאתא לידיה נתייאשו

אף גזול דלית ליה תקנתא לא שנא לפני יאוש ולא שנא אחר יאוש רבא אמר מהכא קרבנו ◊ולא הגזול אימת אילימא לפני יאוש פשיטא למה לי קרא אלא לאו לאחר יאוש וש"מ יאוש לא קני ש"מ והא רבא הוא דאמר דגזל קרבן דחבריה איבעית אימא רב מינייהו 🐠 רב אימא איבר ביה ואיבעית פפא אמרה: ומדת תשלומי ארבעה וחמשה וכו': ואמאי נילף שור שור משבת מה להלן חיה ועוף כיוצא בהן אף כאן חיה ועוף כיוצא בהן אמר רבא אמר קרא ישור ושה שור ושה שני פעמים שור ושה אין מידי אחרינא לא אמרי הי מייתר אילימא שור ושה דסיפא מייתר דניכתוב רחמנא כי

מעשיו: הילימה לפני יהוש. מכרו:

לדרשה אחרינא ואכתי תשעה

משתמעי בין אשור בין אשה: נגידים.

גויעים כדמתרגמינן ויגוע ואיתנגיד (בראשית מט) כלומר כחושין וקרובין

למות: ה"א עד דגנב תרתי וטבח

לחד ומובין לחד. להכי אלטריך שור

או שה דרישא למימר דאע"ג דחד

הוא דגנב מחייב: או מכרו כחיב.

דמשמע או טביחה או מכירה דהא

כתיב או לחלק: ואימא עד דגנב

מרמי. כדכתיב בסיפה תחת השור

תחת השה ולהכי אנטריך שור או

שה דרישה: שנשתרש. עשה שרשין.

כלומר נתחזק בחטא שקנאו ומהנו

אי כתב רחמנא הכי הוה אמינא בעי שלומי תשעה לכל אחר ואחר וכי תימא הא כתיב תחתיו תחתיו חד תחתיו מייתר ההוא מיבעי ליה לדרשה אחרינא דתניא יכול גנב שור שוה מנה ישלם תחתיו נגידין ת"ל תחתיו תחתיו אלא שור ושה דרישא מיותר דנכתוב רחמנא כי יגנב איש וטבחו ומכרו חמשה בקר ישלם תחת השור וארבע צאן תחת השה אי כתב רחמנא הכי הוה אמינא עד דגניב תרי ומבח להו ומבחו כתיב לחד ואימא עד דגניב תרוייהו ומזבין להו ומכרו כתיב לחד ואימא הוה אמינא עד דגניב תרי ומבח חד ומזבין חד או מכרו כתיב ואכתי הוה אמינא עד דגניב תרוייהו ומבח חד ומשייר חד או מזבין חד ומשייר חד אלא שור דסיפא ושה דרישא מייתר דניכתוב רחמנא כי יגנב איש שור ומבחו ומכרו חמשה, בקר, ישלם תחתיו וארבע צאן תחת השה שור דסיפא ושה דרישא למה לי שמע מינה שור ושה אין מידי אחרינא לא: אין הגונב אחר הגנב משלם תשלומי כפל: אמר רב לא שנו אלא לפני יאוש אבל לאחר יאוש קנאו גנב ראשון וגנב שני משלם תשלומי כפל לגנב ראשון יאמר רב ששת אמינא כי ניים ושכיב רב אמר להא שמעתא דתניא אמר ר' עקיבא מפני מה אמרה תורה מבח ומכר משלם תשלומי ארבעה וחמשה מפני שנשתרש בחמא אימת אילימא לפני יאוש

יגנב שור או שה ומבחו ומכרו חמשה בקר ישלם תחתיו וארבע צאן תחתיו

לא קני דשינוי רשות דקודם יאוש לא קני כדמשמע לקמן ויאוש גרידא נמי לא קני אפי׳ לרבה כיון דבאיסורא אתא לידיה ולריך להחזיר הדמים אבל מתניתין איירי לעולא בידוע שנתייאש מקמי דאתא לידיה וכי אתא לידיה הוה ליה יאוש ושינוי רשות:

את גוול דלית ליה תקנתא. אע"ג דאמר לעיל (דף סה:) גנב טלה ונעשה איל נעשה שינוי בידו וקנאו מ"מ כמו שהוא לית ליה מקנמא: דבא אמר מהכא קרבגו ולא הגוול. רבא גרסינן ולא רבה מדקאמר חד מינייהו רב פפא אמר ולא היו טועים אלא בין רב פפא די לרבא שהיה רבו ופעמים כשהיה אומר רב פפא דברים בסתם היו סבורים שדברי רבא הן אבל בין דברי רב פפא לדברי רבה לא היו יכולין לטעות ולעיל (דף פו:) גרם אמר ליה רבא משכבו ולא הגזול כו' אע"ג דרבה הוה בר פלוגמיה דרב יוסף ולרבה הקשה אביי לריך לומר דרבה עלמו לא השיב לו כלום אלא רבא השיב לו מדפריך הכא והא רבא הוא דאמר דגזל קרבן דחבריה וקאמר דחד מינייהו רב פפא אמרה וכן משמע דבכל הספרים גרס לעיל אמר ליה רבא ואי רבה השיבו הל"ל אמר ליה ולא היה לריך להזכיר רבה כיון דמקשה לרבה וכן משמע בהניזקין (גיטין דף נה: ושם) דרבא אית ליה דיאוש כדי לא קני דבעי רבא כי אוקמוה רבנן ברשותיה משעת גניבה או משעת הקדש למאי נ"מ כו' ואי יאוש קני לכל הפחות משעת יאוש כבר הוא ברשותיה ובפרק בתרא (דף קיא: ושם) קאמר רבא לעולם רשות יורש לאו כרשות לוקח דמי משמע התם דאית ליה דיאוש לא קני והתם רבא דהוא בר פלוגמיה דרמי בר חמא והא דאמר רבא בפרק אלו מציאות (ב״מ דף כו:) גבי מציאה נטלה לפני יאוש על מנת לגזלה עובר בכולן ואע"ג דאהדריה בתר יאוש מתנה בעלמא הוא דיהיב ליה אע"ג דיאוש לא קני מ"מ כיון דהועיל יאוש למוכרה או להקדישה משיב גזלן: שוך ושה שני פעמים. וא״ת ושה דכתיב ב׳ פעמים למה לי הא בשבת לא כתיב שה ° ו״ל דאי לא כתיב שה שני פעמים הוה אמינא שבא שור למעוטי שאר מילי מדין שור דלא הוו במשלומין ה' ולוקמיה אדין שה להכי כתיב שה למעוטי לגמרי:

חבושה בקר ישלם תחתיו. ומסברא הוה ידענא דחמשה בקר קיימא אשור וארבע לאן קיימי אשה: אין הגוגב בו'. בגמרא (דף סט:) דריש לה מוגונב מבית האיש ולא מבית הגנב ולמאן דמוקי חד בגנב וחד בטוטן טעלת גנב א"ש אבל למאן דמוקי תרוייהו לטוען טענת גנב לא שייך כלל למדרש הכי ולריך לומר דלדידיה נפקא ליה למעוטי גנב אחר הגנב מקרא אחרינא: דרגריא אמר רבי עקיבא בו'. מכל הנהו דפריך הכא לרב 6 ה"מ למפרך לעיל לרבה ומהנהו דפריך לעיל לרבה ה"מ למפרך לרב אלא דרגר דאיירי בגזלן פריך ליה ממילי דגזלן ולרב דמיירי בגנב ניחא ליה למיפרך ממילי דגנב אע"פ שאין סברא לחלק ועוד דכמו שהוקשו בבית המדרש נקבעו בגמרא ולתרוייהו הוה מלי למפרך מההיא דגנב והקדיש דפריך מינה לקמן רבי יוחנן לריש לקיש:

רבינו חננאל ורבא נמי דאמ' יאוש לא קאני, לא דחינן להו לגמרי אלא מוקמינן להו דלא אמ' אפילו אחר יאוש לא קני אלא בקרבן הגזול ובלולב הגזול וכיוצא בהן דהיא מצוה הבאה בעבירה. אבל בכולי עלמא כגון אבד בכולי עלמא כגון אבדה וכיוצא בה ייאוש מדעת, כגון דשמעינן ליה למריה דנתיאש. המחזיה למריה דנוניאש, המחדיק בה אחר יאוש קנה. ומדת תשלומי ד' וה' אינה נוהגת אלא בשור ושה בלבד. ואוקימנה משום דכת׳ קרא שור ושה תרתי זימני מייתר ליה שור דסיפא ושה דרישא, שמעינן מינה שור ושה אין אבל חיה ועוף . עצמות וגידים בלבד. אין ומוכר מאחר הגנב משלם

אמר רב לא שנו אלא

לפני יאוש אכל לאחר

יאוש קנאו גנב ראשון, ומשלם גנב שני ל... עליה

מדר' עקיבה דאמ' מפני מה אמרה תורה טבח ומכר משלןם תשלומי

ד' וה'] מפני שונשתרש

ו הואן כופני שןנשונוש בחטא], פיר' נשתרש בחטא, נהנה, כלומ' אם

מכר מכירתו מכירה. כי ההיא דגרסינן [בפרק השולח גט] ומפני מה

נענשה משום דאישתרשי לה מקום דינר. אם תאמר אחר יאוש שפיר, אלא לפני יאוש [מה]

הנאה יש לו במכירתו. והאמ׳ רב חסדא גזל ולא

נתיאשו הבעלין ובא אחר